

Toelichting Beleidsregels boete, waarschuwing en verminderde verwijtbaarheid

Algemene toelichting

Op 1 januari 2013 is de 'Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving' in werking getreden. Voor de WWB c.a. introduceert deze wet de bestuurlijke boete bij een schending van de inlichtingenplicht.

In situaties waarbij het schenden van de inlichtingenplicht niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag heeft het college de bevoegdheid om geen boete op te leggen maar te volstaan met het geven van een waarschuwing. Met deze beleidsregels wordt nader invulling gegeven aan deze bevoegdheid.

Daarnaast bevatten deze beleidsregels ook regelgeving voor situaties waarin met betrekking tot het schenden van de inlichtingenplicht aan de zijde van de belanghebbende sprake is van verminderde verwijtbaarheid. Dit laat onverlet dat indien de gedraging de belanghebbende in het geheel niet is aan te rekenen, géén boete kan worden opgelegd (artikel 5:41 Algemene wet bestuursrecht). Gaat het om een verminderde verwijtbaarheid dan kan het college de boete matigen d.w.z. lager vaststellen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit artikel is een aantal gehanteerde begrippen nader uitgewerkt. De definiëring spreekt voor zich.

Artikel 2. Waarschuwing bij geen benadelingsbedrag

Lid 1.

Op grond van artikel 18a, vierde lid van de WWB, artikel 20a, vierde lid van de IOAW en artikel 20a, vierde lid van de IOAZ is het college bevoegd om bij een eerste overtreding van de inlichtingenplicht waarbij geen sprake is van een benadelingsbedrag af te zien van het opleggen van een bestuurlijke boete en te volstaan met een waarschuwing. Indien wordt volstaan met een waarschuwing zal dat besluit bij beschikking worden medegedeeld.

In lid 1 wordt duidelijk gemaakt dat het college in die gevallen van deze bevoegdheid consequent gebruik maakt.

Lid 2.

Indien binnen twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de belanghebbende een zodanige waarschuwing is gegeven wederom sprake is van een schending van de inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag is het college wettelijk gehouden tot het opleggen van een boete (artikel 18a, vierde lid WWB). Hoewel artikel 18a, vierde lid WWB dit niet expliciet aangeeft, is het in overeenstemming met een congruente uitvoering, indien eveneens van een waarschuwing wordt afgezien indien betrokkene binnen de genoemde 2 jaren termijn een boete heeft gehad. In de beleidsregels is dan ook expliciet bepaald dat ook in die situatie van het afgeven van een waarschuwing wordt afgezien. Bij nulfraude bedraagt deze boete €150,-.

Artikel 18a van de WWB en 20a, vierde lid van de IOAW en IOAZ bepalen dat indien de schending inlichtingenplicht niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag het college een boete oplegt van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. Dat genoemde artikel 23, vierde lid van het Wetboek van Strafrecht kent een geldboete van thans € 3.900,-. Dit betreft dus het maximaal op te leggen boetebedrag bij

niet-benadeling. Het Boetebesluit sociale zekerheidswetten (zijnde de Algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 18, lid 9 van de WWB en 20a, lid 9 van de IOAW en IOAZ, kent een minimaalboetebedrag van € 150,-. Dat betekent dat een op te leggen boetebedrag bij niet-benadeling zal dienen te liggen tussen € 150,- en € 3.900,-. Met dit artikellid en het derde lid van dit artikel wordt bepaald dat de boete in die aangegeven gevallen wordt bepaald op het bedrag van de ondergrens van € 150,-. Dat betekent dus dat met deze beleidsregels de bevoegdheid wordt beperkt tot opleggen van een bedrag van € 150,-. Hogere boetes worden ten aanzien van de in lid 2 en 3 genoemde gedragingen uitgesloten.

Lid 3.

Houdt de schending van de inlichtingenplicht bedoeld in het eerste lid in dat belanghebbende opzettelijk onjuiste informatie heeft verstrekt, maar is er bijvoorbeeld vanwege tijdige ontdekking geen sprake van een benadelingsbedrag dan volgt geen waarschuwing maar legt het college direct een boete op van € 150,-. Daarmee komt tot uitdrukking dat deze vorm van schending van de inlichtingenplicht zwaarder wordt aangerekend.

Artikel 3. Verlaging boete bij verminderde verwijtbaarheid

Bij de bepaling van de hoogte van de bestuurlijke boete wordt de mate waarin de gedraging aan de betrokkene kan worden verweten beoordeeld naar de omstandigheden waarin betrokkene verkeerde op het moment dat hij de inlichtingenplicht had moeten nakomen.

Gelet op hetgeen vermeld wordt in artikel 2a van het Boetebesluit socialezekerheidswetten leiden bij de beoordeling van de mate waarin de gedraging aan de betrokkene kan worden verweten in ieder geval de daarin genoemde criteria tot verminderde verwijtbaarheid:

Lid 1.

In het kader van uniformiteit en rechtsgelijkheid wordt in het eerste lid van dit artikel geregeld dat indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid als bedoeld in artikel 2a, tweede lid, onder a en b van het Boetebesluit socialezekerheidswetten, de boete dan met 50% wordt gematigd. Een verdere differentiatie is in deze puur om praktische redenen onwenselijk, nu voor deze factoren gradaties in verminderde verwijtbaarheid objectief niet, dan wel zeer moeilijk zijn aan te brengen.

Lid 2.

Wanneer voldaan is aan de voorwaarden van artikel 2a, tweede lid 2 onder c van het Boetebesluit socialezekerheidswetten, is eveneens sprake van verminderde verwijtbaarheid. Het gaat hier om het alsnog spontaan melden of alsnog juist melden door de belanghebbende. De belanghebbende voldoet hiermee weliswaar te laat maar wel uit eigen beweging aan zijn informatieplicht. Om de mate van verwijtbaarheid in die gevallen, waarin er in de regel geen andere omstandigheden zijn die hierop van invloed kunnen zijn, te bepalen, vormen het benadelingsbedrag en de duur van de overtreding de enige twee criteria. De tijdsduur en daarmee het benadelingsbedrag liggen binnen de invloedssfeer van belanghebbende en kunnen dus afgebakend worden om de mate van verwijtbaarheid te bepalen.

Hoe lager het bedrag en hoe korter de duur van de overtreding, hoe lager de mate van verwijtbaarheid. Tabelmatig ziet dit er als volgt uit:

Benadelingsbedrag	duur overtreding	verlaging boete in
--------------------------	-------------------------	---------------------------

			%
< € 5.000	+	≤1 jaar	75
< € 5.000	+	>1 jaar	50
≥ € 5.000	+	≤1 jaar	50
≥ € 5.000	+	>1 jaar	25

Artikel 4. Zienswijze en rapport

Gelet op het bepaalde in artikel 5:53 van de Awb heeft het college de bevoegdheid bij op te leggen boetes van niet meer dan € 340,- af te zien van het geven van de gelegenheid een zienswijze te geven en een rapport van overtreding of proces verbaal op te stellen.

Met deze beleidsregel wordt bepaald dat ook bij boetes die niet meer bedragen dan € 340,- belanghebbende de gelegenheid wordt gegeven zijn zienswijze te geven en een rapport wordt opgesteld. Dit komt de uniformiteit van uitvoering ten goede en doet ook recht aan het feit dat ook boetes van minder dan € 340,- voor belanghebbende ingrijpend kunnen zijn. Bovendien kan het bieden van een gelegenheid een zienswijze te geven bij het opleggen van een boete van niet meer dan € 340,- ook inhouden dat bezwaarschriften worden voorkomen door de overtreder voor te houden dat er redenen kunnen zijn om de boete lager vast te stellen of deze niet op te leggen. En ook kan hiermee worden voorkomen dat sprake zou moeten zijn van het vergoeden van proceskosten in verband met een ingediend bezwaarschrift die dan vele malen hoger zijn dan het opgelegde boete-bedrag.

Omdat op grond van artikel 1 van deze beleidsregels het college geen boete kan opleggen maar een schriftelijke waarschuwing moet indien de schending inlichtingenplicht niet tot benadeling heeft geleid en indien niet eerder binnen twee jaar wegens schending van de inlichtingenplicht eerder een waarschuwing is gegeven of een boete is opgelegd, wordt bij een te geven waarschuwing niet de gelegenheid gegeven een zienswijze te geven. Dat houdt verband met het verminderde belang van de waarschuwing nu dat alleen maar tot een boete – en dus een te betalen bedrag - leidt als eerder, binnen de termijn van 2 jaar als bedoeld in artikel 2 van deze beleidsregels, een waarschuwing of boete is gegeven.

Artikel 5. Onverwijld

In artikel 30c, lid 3 SUWI, artikel 17 WWB, en 13 IOAW en IOAZ wordt de term “onverwijld” genoemd. Eigenlijk betekent “onverwijld” “onmiddellijk” maar dat is soms niet mogelijk. Bovendien zou stellen dat “onverwijld” alleen maar als “onmiddellijk” kan worden aangemerkt dan ook inhouden dat niet een uniforme wijze van hoe inlichtingen moeten worden verstrekt bepaald kan worden en dat dan direct de klantmanager moet worden benaderd om die informatie te melden. Dat komt de behoefte om niet versnipperd met dit soort informatie om te gaan niet ten goede. Om hierin eenduidigheid te betrachten wordt bepaald dat onder “onverwijld” wordt verstaan in ieder geval door gebruik te maken van het wijzigingsformulier dat ter beschikking wordt gesteld en dat op aangegeven tijd moet worden ingeleverd.

Dit houdt dus in dat als belanghebbende de relevante informatie op het wijzigingsformulier heeft vermeld en dat tijdig inlevert, dat wil zeggen voor de laatste werkdag van de betreffende maand zodat dan de uitkering kan worden berekend met inachtneming van die informatie, er sprake is van het onverwijld verstrekken van de informatie en deze informatie wordt aangemerkt als tijdig ingeleverd.

Artikel 6. Binnen gestelde termijn

De artikelen 54, eerste lid van de WWB en 17, eerste lid van de IOAW en IOAZ bieden de

mogelijkheid het recht op bijstand of uitkering op te schorten indien de voor de verlening van bijstand of uitkering van belang zijnde gegevens of de gevorderde bewijsstukken niet, niet tijdig of onvolledig heeft verstrekt en hem dit te verwijten valt. Het tweede lid van die artikelen vermeldt dat het college mededeling doet van de opschorting aan de belanghebbende en hem uitnodigt binnen een door hen te stellen termijn het verzuim te herstellen. Deze beleidsregel bepaalt dat indien sprake is van een dergelijke uitnodiging dat verzuim te herstellen er pas sprake is van schending inlichtingenplicht indien de verleende hersteltermijn niet is gebruikt om de inlichtingen te verschaffen. Indien dus aan deze wettelijke termijn een zogenaamde termijn van orde vooraf is gegaan dan is geen sprake van schending inlichtingenplicht indien binnen die termijn van orde de gegevens of bewijsstukken zijn verstrekt. De termijn van orde kent immers geen wettelijke basis. Is er daarentegen sprake van een gegeven hersteltermijn zoals bedoeld in de artikel 54, tweede lid en 17 IOAW en 17 IOAZ, tweede lid, dan is sprake van schending inlichtingenplicht en zal een boete of een waarschuwing moeten worden gezien.

Artikel 7. Citeertitel en inwerkingtreding

Spreekt voor zich en behoeft geen nadere toelichting.